

فرقه‌های تروریستی و مخرب
— نوعی برده‌داری نوین
رمبران ، پیروان و مخدوش‌سازی ذهن

www.ketab.ir
معمولاً

ناتنم‌ماه‌پرس

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه / بنی صدر، مسعود (Banisadr, Masoud)، ۱۳۳۲ -

عنوان / فرقه‌های تروریستی و مخرب، نوعی از برده‌داری نوین.

مشخصات نشر / تهران: ماهریس، ۱۴۰۱

مشخصات ظاهری / ۱۰۵۶ ص.

شابک / ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۶۵-۰۳۳

وضعیت فهرست‌نویسی / فیبا

موضوع / سازمان مجاهدین خلق ایران - تروریسم - جنبه‌های اخلاقی - مطالعات تطبیقی - تاریخ

موضوع / Sazeman Mojahedin Khalq Iran - Terrorism - Moral aspects - Comparative studies

رده‌بندی کنگره / ۶۳۳۱HV

رده‌بندی دیویی / ۴۲/۳۲۲

شماره کتابشناسی ملی / ۸۶۵۶۷۳۲

نقشه‌ما ترمینال

فرقه‌های درویشی و مخرب — نوعی برده‌داری نوین	عنوان کتاب
مسعود بنی صدر	نویسنده
انتشارات ماهریس	طراحی و تولید
محمدباقر جاوید	طراحی جلد
هوران	چاپ و صحافی
۱۴۰۱	چاپ اول
۳۰۰ نسخه	شمارگان
۴۵۰,۰۰۰ تومان	قیمت

دفتر مرکزی

میدان انقلاب؛ خیابان کارگر جنوبی؛ تقاطع لبافی‌نژاد؛ شماره ۲۶۶

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۲۱۵۰

www.nashrmahris.com

@nashremahris

@ketabfarhang

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات ماهریس محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن (چاپ فتوکپی، صوت، تصویر، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

ناشر ماهریس

فهرست مطالب

۱۷	 درباره نویسنده
۲۱	 نظرات مختلف درباره این کتاب
۲۱	 پروفیسور جانجا لایاخ
۲۱	 پروفیسور استفان کنت
۲۲	 دکتر استفان ماچ
۲۳	 دکتر پیتر دیلی
۲۴	 ریچارد ای کلی
۲۷	 پیش گفتار یکم. پروفیسور راد دبورو مارشال
۳۱	 پیش گفتار دوم. استیون آلن حسن
۳۵	 قدردانی
۳۷	 مقدمه نویسنده
۷۷	 فصل یکم
۷۷	 فرقه مخرب چیست و چگونه می توانیم آن را تشخیص دهیم؟
۸۶	 ویژگی های یک فرقه به طور عام و یک فرقه مخرب به طور خاص
۸۷	 استفاده از دکترین های مختلف توسط فرقه ها
۹۴	 چند نمونه از فرقه های مخرب
۹۴	 زلوتس (Zealots).
۹۷	 اسسن یا پیروان فرقه حسن صباح

۱۰۲	معبد خلق (People's Temple) جیمز وارن جونز
۱۰۴	شاخه دیویدهای روز هفتم ادونتیست (Adventists)
۱۰۷	القاعده
۱۰۹	سازمان مجاهدین خلق
۱۲۶	تبعید در عراق، سال‌های بین ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۲ (هش)
۱۲۹	فصل دوم
۱۲۹	رهبر، مراد، گرو (GURU)
۱۳۹	کاریسما و جذابیت (CHARISMA AND CHARM)
۱۴۵	خودخواهی کودکانه
۱۵۵	نارسیسیسم (NARCISSISM) یا عشق به خود
۱۵۹	عقده خود بزرگ‌بینی: آرزوها و خواست‌های غول‌پیکر
۱۶۲	نیاز به داشتن تحسین‌کننده و ستایشگر
۱۶۵	ایران - رجوی؛ رجوی - ایران
۱۶۵	خواب و خیال و آرزوهای رهبر یک فرقه که توسط همگان ستایش شود
۱۶۸	اهمیت اولین ستایش‌کننده؛ معاون اول
۱۷۴	اعتماد به نفس و قدرت بیان
۱۸۰	بی‌همتا، بی‌دوست و تنها
۱۸۳	عشق و دلسوزی برای هیچ‌کس
۱۸۵	رهبران فرقه‌ها مستبد هستند؟
۱۹۰	پیش‌بینی‌های محقق نشده
۲۰۱	فصل سوم
۲۰۱	دکترین، ایدئولوژی یا هدف
۲۰۶	ایدئولوژی اولیه مجاهدین، یک نمونه از دکترین فرقه‌ای
۲۱۳	فرقه‌های مخرب در مقابل مذهب
۲۱۳	میمون و انسان
۲۱۴	هر گردی گردد نیست
۲۱۴	اصول «ایده - پایه» در مقابل دگم‌های «رهبر - پایه»
۲۱۵	دنایای سیاه و سفید در مقابل دنیای رنگین

۲۱۵	مذاهب و ایدئولوژی‌ها ابدی هستند
۲۱۷	مذاهب، دربرگیرنده و جذب‌کننده؛ و فرقه‌ها، جداکننده و دفع‌کننده هستند
۲۱۸	انزوا
۲۱۹	تفاوت بین مخدوش‌سازی ذهن در فرقه‌ها با آموزش‌های ادیان
۲۲۰	نقاط مشترک دکترین فرقه‌های مخرب
۲۲۰	جهان‌بینی سیاه و سفید
۲۲۶	بقیه و یا «دشمنان» چه کسانی هستند؟
۲۲۸	دنیای کوچک فرقه‌ها و سادگی پیام آنان
۲۳۳	برتری و انحصارطلبی؛ عدم تحمل هیچ نوع مخالفتی
۲۳۹	تحمل‌ناپذیری
۲۴۳	انحصارطلبی و خود را مافوق دیگران دیدن در مجاهدین
۲۴۷	تحمل‌ناپذیری، یا ما و یا علیه ما در مجاهدین
۲۵۸	نفاق، مکر، حيله، هدف وسیله را توجیه می‌کند
۲۵۹	دروغ چیست؟
۲۶۵	چند نمونه از نفاق و تغییر رنگ مجاهدین
۲۸۵	آزادی، دموکراسی، حقوق بشر و یا ریا و نیرنگ؟
۲۸۷	حقوق و حقوق بشر
۲۹۰	آزادی
۲۹۳	برابری
۲۹۸	اصل بقا
۳۰۱	فصل چهارم
۳۰۱	تشکیلات، یا سازماندهی فرقه‌های مخرب
۳۰۳	ویژگی‌های تشکیلاتی یک فرقه مخرب
۳۰۵	مرکزیت دموکراتیک
۳۰۷	نمونه «مرکزیت دموکراتیک» مجاهدین
۳۰۷	اصل اول: وحدت فرد و مسئولیت
۳۱۳	اصل دوم: مرکزیت دموکراتیک
۳۱۹	اصل سوم: انتقاد و انتقاد از خود

- ۳۲۷ اصل چهارم: انضباط آهنین
- ۳۲۸ اصل پنجم: رهبری جمعی
- ۳۲۹ اصل ششم: اعتماد برادرانه
- ۳۳۱ اصل هفتم: ضرورت وجود انقلابیون حرفه‌ای
- ۳۳۲ شرایط دموکراسی
- ۳۳۳ آگاهی، فهم، شعور و یا تحصیلات
- ۳۳۳ استقلال مالی و بالاتر بودن سطح ثروت اکثریت جامعه از خط فقر
- ۳۳۴ شخصیت فردی، اعتماد به نفس، و صاحب نظر بودن
- ۳۳۴ وجود بدیل و آلترناتیو
- ۳۳۵ ویژگی‌های ساختاری یک فرقه
- ۳۳۶ رده
- ۳۳۷ وفاداری و اطاعت
- ۳۳۸ عضوی که نه شک می‌کند و نه سؤالی می‌پرسد
- ۳۳۹ کار سخت و طاقت‌فرسا
- ۳۴۸ ساختار هرمی تشکیلات
- ۳۵۲ مسئولین
- ۳۵۶ استقلال از جامعه؛ دنیایی کوچک در جامعه‌ای بزرگ‌تر
- ۳۵۷ سازمان مجاهدین به‌عنوان کشوری مستقل در دل کشوری دیگر
- ۳۶۰ لباس متحدالشکل و پرچم و سرود
- ۳۶۲ استقلال مالی - فواید متعدد تکدی یا جمع‌آوری پول در خیابان‌ها
- ۳۶۸ جاسوسی و مرموز بودن فضای فرقه‌ای
- ۳۷۴ درب‌های خروجی بسته
- ۳۷۸ «قلوس» و یا عضوی که آزاد است فرقه را ترک گوید
- ۳۷۹ چرا ترک فرقه سخت است، حتی اگر درب‌های خروجی کاملاً باز باشد
- ۳۷۹ فریب (Deception)
- ۳۸۰ ضعف و زبونی (Debilitation)
- ۳۸۱ وابستگی (Dependency)
- ۳۸۲ هراس و دلهره (Dread)
- ۳۸۲ از دست دادن احساس درست و غلط، خوب و بد (Desensitisation)

۳۸۳	 اعتقادات
۳۸۳	 وفاداری و متعهد بودن به قول و قرار
۳۸۴	 اقتدار
۳۸۵	 فشار رفا، برادران و خواهران فرقه‌ای و نبود اطلاعات
۳۸۵	 جدایی از گذشته
۳۸۷	 شک به خود و از بین رفتن اعتماد به نفس
۳۸۸	 احساس گناه به‌خاطر شرکت در جرایم فرقه
۳۸۹	 زندگی جمعی و شخصیت جمعی
۳۹۰	 تنها راه
۳۹۱	 ترس از تنبیه
۳۹۹	 فصل پنجم
۳۹۹	 حوضچه و عضوگیری فرقه‌ها
۴۰۱	 زمینه‌های جذب
۴۰۲	 دلایل شخصی
۴۰۲	 افرادی که در زندگی معمولی خود دچار مشکل هستند
۴۰۴	 فقدان یا از دست دادن هویتی قوی، غرور، احترام و یا مجموعه آن‌ها
۴۰۸	 به‌دنبال جاودانه شدن
۴۱۵	 دلایل ایدئولوژیکی و یا سیاسی
۴۲۰	 انقلاب، واژگون شدن ارزش‌ها، شورش و اوضاع ناپسامان اجتماعی
۴۲۳	 تولد و رشد در فرقه، کودکی و نوجوانی
۴۲۹	 میلشیا و یا کودکانی که به عضویت مجاهدین درآمدہ بودند
۴۳۴	 شکل‌های جذب نیرو
۴۳۹	 فصل ششم
۴۳۹	 مغز چگونه کار می‌کند؟ ضعف‌ها و نقاط قوت آن کدام است؟
۴۴۲	 مغز از چه چیزی ساخته شده است؟ نرون‌ها
۴۴۳	 مکانیسم کار نرون‌ها و چگونگی رد و بدل اطلاعات آن‌ها با یکدیگر؟
۴۴۶	 آموختن
۴۴۹	 نرون‌هایی که ارتباطات قوی‌تری دارند

- تکرار و تمرین کار می‌کند و نتیجه‌بخش است ۴۵۱
- یک مثال برای فهم مکانیسم کار مغز: ما چگونه می‌بینیم؟ ۴۵۲
- قدرت دیدن ۴۵۳
- چشمان رقصنده ۴۵۴
- مغز تنبل یا مقتصد ۴۵۹
- برنامه‌های اصلی (Meta-Programs) ۴۶۲
- ما کیستیم؟ ۴۶۷
- حافظه ۴۶۹
- اعتقاد چیست؟ ۴۷۳
- اعتقادات قوی، پایه‌های شخصیتی ما ۴۷۶
- معنی «خود» چیست؟ ۴۷۹
- یک مدل ریاضی برای توضیح اینکه ما چگونه می‌توانیم تغییر کنیم ۴۸۵
- احساسات: اسرارآمیز، هیجان‌ناک، منفجرکننده ۴۸۷
- نیروهای تحریک‌کننده یا ایجادکننده که در پشت اعتقادات هستند ۴۸۷
- تغییر یک اعتقاد می‌تواند منجر به ایجاد احساسی جدید و هیجانی نو شود ۴۹۴
- هیجانان ۴۹۶
- مدل ریاضی برای توضیح: تأثیرپذیری، کنترل فکری و ششستشوی مغزی ۵۰۱
- ششستشوی مغزی ۵۰۴
- فصل هفتم** ۵۰۷
- قانع‌سازی استدلالی و شیوه‌های نفوذ (تأثیرگذاری) ۵۰۷
- شیوه‌های مختلف جذب برای افراد متفاوت ۵۱۰
- جذب با استفاده از شیوه‌های استدلالی و منطقی ۵۱۴
- بازگشت به مدل ریاضی ۵۱۴
- جدول مراحل مختلف مخدوش‌سازی ذهن ۵۱۴
- چگونه می‌توان با استفاده از شیوه استدلالی و منطقی، یک اعتقاد را تغییر داد ۵۱۶
- حُقه‌های استدلالی و منطقی ۵۳۰
- روش‌های نفوذ یا تأثیرگذاری ۵۳۳
- تعهد و ثبات رأی (Commitment and Consistency) ۵۳۳

پیش‌گفتار یکم

پروفسور راد دیورو مارشال

هر از چند گاه، شاید به‌طور اتفاقی در یک نسل، نویسنده‌ای با نگرش جدید و روشی نوین جهت توضیح یک پدیده معمولی ظاهر می‌شود که تنفس انسان را از هیجان بند می‌آورد! در این زمان، آدمی متعجب می‌ماند که «چرا این به فکر من نرسید؟» در میان بسیاری از کتب و ده‌ها هزار کلمه‌ای که در خصوص فرقه‌های مخرب نوشته شده و به‌ویژه با توجه به رشد تحقیقاتی در خصوص این موضوع که در سطح جهانی صورت گرفته (که در ژورنال بین‌المللی تحقیقات پیرامون فرقه‌ها می‌توان آن‌ها را دید)، با شمار بسیار محدودی از تئوری‌های جدید و یا چارچوبی نوین روبه‌رو می‌شویم، تئوری‌هایی که پتانسیل آن را دارند که بتوانند فهم کلی ما نسبت به پدیده فرقه را دگرگون سازند. شما به‌زودی در معرض مطالعه تغییر نگرشی بالقوه در این خصوص خواهید بود، چه شما یک خواننده معمولی باشید و یا یک محقق، باید نظریه قبلی خود را به کناری گذاشته و آماده پذیرش یک فهم جدید شوید. فهمی که به‌طور قطع ارزش آن را دارد!

کتاب حاضر (فرقه‌های تروریستی و مخرب: نوعی از برده‌داری نوین) دومین کتابی است که توسط مسعود بنی‌صدر به نگارش درآمده است. نخستین کتاب او «مسعود -

خاطرات یک شورشی ایرانی» نام دارد که در آن، مسعود، شرح حال و زندگی خود را در دورانی که با مجاهدین بوده به تحریر درآورده است. اکنون کتاب دوم او کتابی است تحقیقی در راستای فهم اینکه چگونه فرقه‌های مخرب، عواطف و اعتقادات پیروان خود را مخدوش کرده و آن‌ها را به برده‌های رهبر فرقه تبدیل می‌کنند.

کتاب «فرقه‌های تروریستی و مخرب: نوعی از برده‌داری نوین»، به روشنی فرقه‌های مخرب و خطرناک معاصر در جامعه را تعریف می‌کند، سپس شیوه‌های نفوذ و تأثیرگذاری فرقه‌ها در عضوگیری را تشریح کرده و نشان داده است که چگونه با شیوه‌های «کنترل ذهن» و سپس «شستشوی مغزی» اعضا دگرگون می‌شوند. با به‌کارگیری مدل ریاضی جدید و منحصر به فرد، رابطه نزدیک بین اعتقادات و هیجانات نشان داده می‌شود، به‌جای بحث تاریخی امکان آزادی اعتقادات فرد در یک جمع (به این معنی که فرد تا چه حد می‌تواند در مقابل تأثیرات جمع مقاومت کرده و اعتقادات فردی خود را نگه دارد)، تجزیه و تحلیل {شیوه‌های مخدوش‌سازی ذهن} توسط این تکنیک، مدل جدیدی را ارائه می‌کند که توسط آن رابطه بین هیجانات و اعتقادات توضیح داده شده و بحث می‌شود که چگونه فرد می‌تواند به لحاظ روانی، هیجانی و اجتماعی در یک زندان ایدئولوژیکی که به وسیله یک رهبر مزور اما جذاب هدایت می‌شود محبوس گردد.

مهم‌تر اینکه، این تجزیه و تحلیل به نتایج مشابهی با سایر بررسی‌های جدید و انتقادی می‌رسد که نشانگر پروسه «دسته‌بندی شدن خود {فرد، هویت خود را از قرار گرفتن خویش در یک گروه و یا در یک دسته‌بندی می‌گیرد}» و «هویت فرد در محیط استبدادی» فرقه‌هاست. (مقاله دیبرا مارشال در سال ۱۳۷۹) و همچنین {این کتاب} نشان می‌دهد که چگونه جهت‌دستیابی به یک فهم کامل از هویت فرقه‌ای و وابستگی روانی آن ما محتاجیم که یک فهم از «خود»، ذهن و مغز از منظر فلسفی و بیولوژیکی داشته باشیم. با استفاده از منابع منحصر به فرد، غنی و مستدل مربوط به مجاهدین و ایده‌های آنان، کتاب حاضر آشکارا نشان می‌دهد که چگونه پروسه مخدوش‌سازی روانی در یک فرقه مخرب منجر به نوع نوینی از برده‌داری می‌شود، بنابراین نه تنها تعریف تاریخی

وابستگی را متحول می‌کند، بلکه فهم ما نسبت به تأثیرگذاری‌های مخرب را نیز به‌مراتب جلوتر می‌برد، فهمی که با بحث تئوری «تحول فکری» لیفتن در سال ۱۳۳۰ شروع شد و با فهم روان‌شناسی جمعی، بحث هویت جمعی و تعهد احساسی توسط تجوفل و ترنر (Tajfel & Turner) در سال ۱۳۵۸ فربه گردید.

کتاب «فرقه‌های تروپستی و مخرب: نوعی از برده‌داری نوین»، در هسته مرکزی خود بینش و شناخت جدیدی از فضای مخرب درون گروه‌های افراطی مدرن را ارائه می‌دهد. کتاب همچنین عهده‌دار توضیح این مسئله است که اعضا چگونه برده‌وار به‌صورت هدف ایدئولوژیک درمی‌آیند، مهم‌تر اما اینکه نشان می‌دهد که چگونه اعضا می‌توانند با کمک دانشی که از تجزیه و تحلیل {فرقه و شرایط درونی آن} به‌دست می‌آید - مشابه این کتاب و نیز تحقیقات جدیدی که توسط محققان فرقه‌ها در این زمینه صورت گرفته - خود را از بند فرقه‌ها نجات دهند. به این ترتیب می‌توان قربانیان، نجات‌یافتگان و خانواده‌های آن‌ها را کنار هم قرار داد و به آن‌ها یاری رساند.

کتاب بنی‌صدر، با یک استدلال محکم و در عین حال با نگاهی نجات‌دهنده از زندان ایدئولوژیک، یک چارچوب تئوریک نوآورانه و قانع‌کننده ارائه می‌کند که فهم ما را از فرقه‌های مخرب به پیش برده و شرح می‌دهد که چگونه می‌توان از افتادن به دام آن‌ها اجتناب نمود و خود را نجات داد. این کتاب، دانش ما را در خصوص فرقه به‌طور چشمگیری ارتقا داده و پرسش‌های جدید و مهیجی را برای تحقیقات آینده پیش روی محققین قرار می‌دهد؛ تحقیقاتی که با اتکا به آن بتوان مکانیسم سوءاستفاده فرقه‌های مخرب از پیروان را روشن‌تر نشان داد و فهم عملی‌تری پیدا کنیم که چگونه می‌توان نهایتاً این سوءاستفاده مخرب را شکست داد.